יָלָבוּשִׁים מָתָּר, וּבָאֶמְצָעִי שֶׁקָצָת הָעוֹמְדִין שָם לְבוּשִׁים (ג' וּקָצָת עֲרָמִים, נֻשׁ שָׁם שְׁאִילַת שַׁלוֹם (ד) אֲבָל לֹא קְרִיאַת **שְׁבַע וּתְפִלָּה.** הגה וּמֵתָּר ^(ה) לְהַרְהֵר שָׁם בְּדִבְרֵי תּוֹרָה (רץ כפרק קמא דשבת ופרק כל הצלמים). * וּבַפְּנִימִי שֶׁכַלָּם עוֹמְדִים שָׁם עֲרַמִּים, (ירין פרק כיודו): (וְאָסוּר (יֹילָנֵם בְּבֵית הַמֶּרְתָץ) (ריין פרק כיודו): אַפְלֹּוּ שָׁאַלַּת שַׁלֹנִם (יֹי יַאָסוּר (יִלְאָסוּר (יֹילַצְעֵנוֹת אָמֵן בְּבֵית הַמֶּרְתָץ)

שַׁעַרַי תִּשׁוּבָה

וּקְצִישָה לְערְצֵר על האִנְהָג שֶׁהנֶשִׁים מְבָרְכוֹת בְּמֶקוֹם שֶׁרִוֹחְצוֹת שֶׁם בְּבֵית הּשְּבִילָה בְּחִמִּין דִּאְסוּרִוֹת, אֶלֶּא תְּבֶרֶךְ קֹנֶם שֶׁתִּכָּנֵס וְלֹא תִּפְסִיק בְּדָבוּר. וּמֹחְזִיק בְּרֶכָה כֶּתב דְּבֵיוֶן שָׁעל הָרֹב יפְסָקוּ בִּוָמן כָּוָה שָׁאֵינוֹ קָצֶר, סָמְכוּ על הט״ו דְּחָשׁוּב דִּיעִבד, עווַ שָׁם. וְעוַיְן בְּפָנִים מָאִירוֹת חֶלֵק א סִימָן פוֹ שֵׁאָם עָשׂוּ שְׁנוּי מֹעשֵׂה בָּגוּפוֹ שֵׁל מֵרְחֶץ וְעֶקְרוּ התּנוּר רָכִיזֹצֵא רְעַשָּׁאָהוּ בִּיִת, מֻהָּר לָזוּר וּלְבֶרֶךְ וּלְהנִיח בְּפְתְחוֹ מְוּוּוָה, עוַן שֶׁם: ס אָסוּר, עוַן באַר הַיטב. וְעַיַן בָּבְכוֹר שׁוֹר בְּחָדּוֹשֵׁי סנְהֶדְּרִין דּוְי סה שֶׁבֶּחב בְּיָשׁוּב דְּבְרִי הב״ח וְהֵבִיא ָרָאָיָה לִּדְּבֶּרֶיר וּמּפִיק שֶׁהֶעָּקֶר בְּדָבְרֵי הב״ח, וְצֶרִיןּ לְזָהֵר מִּלְקְרֹא אָדֶם שֵׁשְׁמֹּוֹ שֶׁלוֹם בְּבֵית המֶּרְחֶץ וּבִית הכִּפֵא כִּי אָם כְּפֵרִוֹשׁוֹ בְּלֶשׁוֹן לֹע״וֹ, וְעֵיֵן שָׁם מה שָׁכֶּתב על דְּבְרֵי הש״ס דְסוֹטָה גבֵּי שִׁמְשׁוֹן, וְעַיֵּן מה שֶׁבֶּתב בְּשׁו״ת בֵּית אֶפְרוִם חֵלֶק אֶבֶן הָעָיֶר סִימֶּן פר דף קסב ע״ב בְּבַאוּר דָבְרִי החּוֹסְפוֹת שׁבֶּת דּף י אהָא דְשֵׁם גוּפַה אָקְרֵי שָׁלוֹם, וְעל , דָבָרָי הבֶּפֶף מִשְׁנֶה וְלֶחֶם מִשְׁנֶה על הָרמָב״ם שָׁהִשְׁמִיט הדִין דְאֵין שְׁאִילת שֶׁלוֹם בּמֶּרְחָץ, וְדָבְרֵי הנְּקָדּוֹת הנָּסֶף בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רעו עיַן שָׁם. וְעיֵן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רעו שֶׁלֹא לְכָתֹב שֶׁלוֹם שֶׁלֵם, וּבְבַרְכֵּי יוֹסֵף סִימֶן פה כָּתב דְּרָבֶּא דְּעֶלְמָא אֵין נְזְהֶרִים, וְעֵיֵן שֶׁם שָׁהֵבִיא מְּחָדִּישֵׁי הַרִיטְבֶ״א שׁבֶּת בְּתֹב יָר בְשֵׁם החוֹסְפוֹת דְשָׁלוֹם מִשְׁמּוֹת נִמְּחָקִים וְאֵין נְזָהֶרִין לְכָחָבוֹ בִּשְּׁטֶרוֹת שֶׁל רְשׁוּת, וְכֵן כֶּחב הרֹא״שׁ בִּתְשׁוּבָה כְּלֶל ג. וּבְר״ן בְּחִדּוּשׁי

שָׁם. וְט״ז פָּתב כָּאן וְיהוְ בֵּית הִסְבִילָה יָשׁ לוֹ מֹמָשׁ דִּין בּיִת הָאֶמְצַעִי שֶׁל הֹמֶּרְחָץ, וּלְכתִּחַלָּה אֵץ לְבָרֵךְ שָׁם שוּם בִּרָכָה רֹק בִּרְבּת הטִבִילָה הִיֹא הֶכְרַחִית שֶׁשׁיִכָּא לשָׁבִילַה, אָבַל בְּמִיִם מֻתָּר בְּכָל בְּרָכוֹת בְּמוֹ שֶׁבַּתוֹב לְעִנְין קְרִיאת שְׁמע בְּסִימָן עד דְּאָתַר בּעְכוּרִים אוֹ בִּצְלוּלִים אָם אֵין לְבּוֹ בְּתוֹךְ המּיִם. וְעַיֵּן יד אְהְרֹן וּפְרִי חַדַשׁ סִימֵן פה (וְעַיֶּן בְּסֶפֶר אֵלְיָה רבָה פָּלְפּוּל אַרךְ מְזָה]: (ג) אַסוּר, וְשַׁלוֹם שָׁמוֹ שֶׁל הקַדוֹשׁ בַּרוּךְ הוּא, וְהוּא הדִין בּמְבוֹאוֹת המְטֻנַּפוֹת אָסוּר בְּשְׁאִילֹת שָׁלוֹם. וְאָרָם שֶׁשָּׁמוֹ שָׁלוֹם, הט״ז מֹתִּיר לְהוְבִּיר שָׁמוֹ בְּבֵית המֶרְחָץ וּבְבִית הבְּפֵא דְאֵין ַמְתְּפֵּוּן אֶלָּא על אוֹתוֹ אָדָם, וְבּ״ח וּמָגון אַכְרָהָם סְבִירָא לְהוּ וְיּאָסוּר, אֲבָל בִּלְשׁוֹן לע״ז שָׁרֵי לְקְרוֹתוֹ, וּפְרִי חָרָשׁ בְּסִימָן זֶה חוֹלֵק על הב״ח וּסְבִירָא לֵה דְּשֵׁם שָׁלוֹם אַסוּר לָקָרוֹתוֹ אָפָלוּ בִּלְשוֹן לע״ז, עק שַם. אָבַל מִי שֶׁשָּמוֹ שָׁמְשוֹן מַתַּר, עיָן שַם בְּסִימָן פה. אָם שָאל לוֹ אָדָם דְּבר הְלָכָה אָסוּר לוֹמר לוֹ אֵין מְשִׁיבִין בּמֶּרְחָץ. וֹבבּיִת הָאֶמְצָעִי שָׁרֵי לוֹמר בֵּן. הָרוֹצֶה לְשְׁתּוֹת בְּבֵית המֶּרְחָץ יְבָרֵךְ בּחוּץ על מְנָת לשתות בפנים:

שׁבֶּת פְּתב יֶד פָתב מִשֵּׁם רבֵני יְחִיאֵל שָׁאָסוּר לִכְּתֹב שְׁלוֹם בָאבֶּרֶת הָרְשׁוּת שָׁמֶצוּי לְוַרֹק בָאשְׁפוֹת וְבָן אָנִי מוֹהְגִין שְׁלֹא לָבְתֹב שְׁלוֹם שְׁלַם, עד פָאן לְשׁוֹנוֹ. וְעֵיֵן בְּחשְׁבֶּיץ חָלֶק א סימן קעו וּבְשוּ״ת הרשָב״ש סימן רסו וּבְרשָב״ש חֵלֶק ב סימן רך וּבִשְׁאַלוֹת וּתְשׁוּבוֹת וְקן אַהְרֹן סִימֶן עב וְסִימֶן קפח:

בַּאור הַלְּכָה

שֶׁלֹא נְבָנָה הַבִּנְיָן מִתְּחִלָּה לְשֵׁם מֶרְחָץ, דְּאִי לָאו הָכִי אֲפָלוּ הָיוּ רוֹחֲצִין בּוֹ רַק יַעָרָמִים. בִּירוּשַׁלְמִי אִיתָא, שֶׁרֹב בְּגֵי אָדָם עוֹמְדִים שָׁם עֲרָמִים:

משנה ברורה

לקרות. ואַף עַל גַב דְּבָבִית הַבָּפָא קוֹמָא לָן לְעֵיל בִּסִימָן פג סָעיף ב 🛚 בְּרוּרָה אָפַלוּ הִיתָה דְּרָכוֹ וְכוּי, וּבִימִי הַתֹּרֶף וְכוּי, הוא יְרוּשַׁלְּמִי, וּפְשׁוּט דְּמַיְדִּ ּ דָּאָסוֹר עַל יָדֵי הַזְּמָנָה בְּעַלְמָא, 🐟 שַׁאנֵי בֵּית הַכְּפֵא דְמָאִיס טְפֵי: ער וּקְצֶת עַרָמִים, יַשׁ אוֹמְרִים כּוּ דַאַפּלוּ אָם עַרְשָׁוּ בָּלֶם לְבוּשִׁים אוֹ 🛚 פּּעָם אַחַת, גַּם בַּן חִינוֹ כְּבִית הַכִּפָּא יָשׁן: * וּבְפְּּנִימִי שְׁכַּלֶּם שֹמְדִים שִׁם שָׁאֵץ שָׁם אָדָם כְּלָל, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְהַבֵּיִת מְיָתָד לִהְיוֹת בּוֹ צַּרָמִים וּלְבוּשִׁים קָצָת, דִּין מֶרְתָץ עָלָיו, וּ וְיֵשׁ מְקְלִּים בָּזֶה, וּ וּלְדְּבְרֵיהֶם,

בַּתָדֶר שֶׁדַר שֶׁם הַבַּלֹן וּרָנֵי אָדָם עוֹמְדִים שֶׁם גַּם בַּן עַרָמִים, שָׁרֵי לוֹמַר דּרָרֵי תּוֹרָה וְקְדּוֹשׁ וּתְפּלָּה בְּאִין שֶׁם אָדָם. וְכָל זָה לְּעִּנְן כִּיִת אֶמְצִעי, אַבָל בַּיָת הַפְּנִימִי, שֶׁבַלֶם עוֹמְדִים שָׁם עַנְמִים וְרוֹחַצִין שַׁם, הוא מָאוס טְפֵי וּלְכַלֵּי עָלְמָא דִינוֹ כְּבֵית הַפְּפַא, וְאָסוּר אַפְּלוּ אִין שָׁם אָדָם. וַאֵפְלוּ הַיָּתָה דַּרְכוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַמֶּרְתָץ לְרָתֹץ בּוֹ רֵק בִּימוֹת הַתַּמָה וֹבִימִי הַתֹּרֶף הוֹא סָגוּר. מְכֵּל מָקוֹם 🙉 גַם בָּי בִּי מֶרְתַץ עָלִיו, דְּלֹא נַעֵּקַר עֲדַיִּן שָׁמוֹ מִמֶּנוּר, הוֹ אַך אָם עָשוֹ שַׁנוּי מַצַשָּׁה בְּגוּפּוֹ, כְגוֹן שַׁצָּקְרוֹ שָׁם תַּנוּרוֹ וְכַיוֹצֵא בּוֹ וְעָשׁוּהוֹ בֵּית דִּירָה, מֻתָּר לוֹ לְהַנִּיתַ בְּפַּתְתוֹ מְזֹתָה וּלְבָרֶף עַלֶּיהָ וְלַקְרוֹת וּלְהַתְפַּלֵּל שָׁם, וְכַן הַדִּין לְעָנָין בֵּית הַפַּפָּא: (ד) אֲבָל לֹא וְבוֹי. וְכַן כָּל הַבְּרָכוֹת וְדְבְרֵי תּוֹרָה אָסוֹר שָׁם. 🛪 וּפַשְׁפֵע מִדְּבְרֵי הַפּ״ז, דְּבְרִיצַבַד אָם בַּרָךְ שֶׁם אֵינוֹ תוֹזֵר וּמְבֶרָךְ, וְבַן בַּקְרִיאָת שְׁמַע אֵין תוֹזֵר וְמְלֵבְא אַף אָם הָיָה נִמְצָא שֶׁם אָז אָדָם צָרֹם בַּבַּיִת הָאֶמְצָצִי, אַף בְּאֹפֶן שֶׁלֹא עָמֵד נָגְדּוֹ בְּעַת הַקְּרִיאָה אוֹ בְגוֹן שֶׁהֶחֶזִיר פָּנִיו וְגוּפוֹ מִמֶּנוּ, דְּאִי לָאו הַכִי תוֹזַר וְקוֹרָא מִפַּעַם שַׁקָּרָא נָגָד עֶרְוָה וּפְרִי מְנִדִים]. וּלְענְיָן בֵּית הַשִּבִילָה מַשִּיק הַשַּ״ז, דְּבָל דִּינוֹ בְּבַיָּת אֶמְצֵעִי שֶׁל מֶרְחָץ וְאֵין לְבָרֶךְ שָׁם שׁוּם בְרָכָה, רַק בִּרְבַת הַשְּבִילָה שָׁהִיא הֶבְרַהִית שָׁם, כְּדִיצַבַּד הִיא הַשֿוּכָה. וְכָל זָה אָם הַמְּבָרֶךְ אַינָנוּ עָרם וְגַם שָׁלֹא יַצַמֹד נָגֶד צַרָמִים בְּעַת הַבְּרֶכָה, דְאָז אָסוּר מִפַּעַם עָרְזָה אָם לֹא שַׁהָחָזִיר פָּנִיו וְגוּפּוֹ מַהְּן, וְהוּא הַדִּין בְּכַל זָה בָּאשָׁה הַמְּבֶרֶבֶת בְּבֵית הַשְּבִילָה. וּבִפְּרִי מְגָּדִים בַּתָב דְיוֹתֵר טוֹב שֶׁתְּבֶרֶף בַּמֵים וְעֵיֵּץ לְעֵיל בְּסִימֵן ער סְעִיף קְטָן טוֹ שְׁבָּתב רְטוֹב שַּׁתְּעַבְּרָן בְּרְגָּלִיהָ שֶׁלֹא הָהָא אֵיבְרָיהָ גָרְאִין בְּהֹשִׁים, וְהַשַּׁעַם, דְּשָׁם בִּמְקוֹם הַמַּיִם יוֹתַר מִסְתַּבֵּר דְּאֵינוֹ נָהְשָׁב כְּבַיִת אֲמְצַעִי שֶׁלֹ מֶרְתִץ, וּפְשׁוּט דְגַם שְׁם צָרִיכָה בְּצַת הַבְּרָכָה לְהַהַזִּיר פָּנֶיהָ וְגוֹפָּה מִנְּשִׁים הָצֵרוּמוֹת הָעוֹמְדוֹת שֶׁם בְּבֵית הַשְּבִילָה, בְּדְמוּכָת לְצֵיל בְּסִימָן עט סָעִיך ב, צַיַּן שֶׁם. וְהַנָּה לְפִי דַּצַּע הַשַּ״ז, אַף בְּשֶׁאֵין שָׁם אָדָם צָרֹם אֵין לְבָרָךְ שֶׁם בְּרָבָה אַתָּרָת, לְדַצַּע הַפַּחְמִירִין לְצִיל בְּבַיִּת אָמְצִּעִי, אַבֶּל מַהַּמֶגן אַבְרָהָם לְצִיל בְּסִימָן מה משמע לְהָקל בָּזָה, דְּאַל בָּהָה זָהַמָא, וְכַן כַּתַב בְּבַרְבֵּי יוֹפַר. וְהַבָּה מּי בְּמִקְנֵה שַׁשׁוֹפְבִין בָּה מַיִם הַמִּין יֵשׁ לוֹמַר דְּיֶשׁ בָּה הַבְלָא, וּמְבֶּל מְקוֹם אָפְשַׁר לוֹמֵּר דָאָין בָּה זָהַמָא וָהַכָּלָא כָּל כַּךְ כָּמוֹ בַּמֶּרְתַץ. וְהַנֵּי מְקָוָאוֹת הָעוֹמְדִים בַּמֶּרְתַץ גוּפֵיהוֹ, בַּמֶּרְתַץ וַדַּאי אָסוּר לְכַרֶךְ שַׁם בְּרָכַּת הַשְּכִילְה, וַאַפָּלוּ בַּמֵים צָרִיךְ פִיּין, דְיֵשׁ לוֹמַר הַבָּלָא דְּמֶרְתָץ נָפִישׁ וּבַמֵּים וַמֵּי אָסוֹר וַפְּרִי מְנָדִים, וְעֵיֵן מה שָׁפַּתב עוד בָּוָה בְּסִימִן מה בְּאָשֶׁל אבְרָהַם]: רֹח) לְהַדְהַר שָׁם. וַאַפְלוּ נָגֶד אֲלַשִׁים עַרָמִים, דְּהַרְהוּר נָגֶד עַרְוָה אֵין אָסוּר: (ו) אַפְלוּ שָאִילָת שָׁלוֹם אָסוּר. כִּי שָׁלוֹם הוּא שָׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ כַּרוּךְ הוּא, שַּנָאֲמַר וַיִּקָרָא לוֹ דִי שָׁלוֹם, וְהוּא הַדִּין 🐵 שַׁאָסוּר לָתַן שָׁלוֹם לַחֲבֵרוֹ בַּמְבוֹאוֹת הַמְּשַׁנְפּוֹת, דְּכֶּל דִינוֹ כְבֵיִת הַפְּנִימִי. וְאָדָם שֲשְׁמוֹ שְׁלוֹם, יֵש אוֹסְרִין בְבֵית הַפֶּרְתָץ לָקְרוֹתוֹ בַּשְׁמוֹ אֶלֶא בִּלְשׁוֹן לַעַ״ז, הּ וְנֵשׁ מִתִּירִין, בִּיוָן שָׁאִינוֹ מִתְבַּוַן עַל צִנְיוַ הַשְּׁלוֹם אֶלֶא לְהַזְּבֶרַת שְׁמוֹ שָׁל אוֹתוֹ אָדֶם, 🖘 וּבְדַבְרֵי סוֹפְרִים הַלַּךְ אֲתַר הַמַּקָל, וָבַן נוֹהַגִּין, וִירָא שָׁמִים יֶשׁ לוֹ לְהַתְמִיר, יַצַן כִי הַרְבָּה מַאֲתַרוֹנִים אוֹסְרִין, כּיּ וְיִבְלְע הַמֵּים וְשׁ לוֹ לְהַתְמִיר, יַצַן כִי הַרְבָּה מַאַתַרוֹנִים אוֹסְרִין, כּיּ וְיִבְלְע הַמֵּים וְיֹאמֵר רַק שַׁלוֹ בְּלֹא מַ״ם אוֹ שַׁלוֹן בְּנוּ״ן. וְגַם כּנּ בְּאָגֶרֶת הָרְשׁוּת נָכוֹן שַׁלֹא לְכָתֹּב שַׁלוֹם עִם וַא״וֹ רַק שַׁלַם, שֶׁמַצוי לִזְלק בָּאַשׁפּוֹת: (ז) לַעַנוֹת אָמַן. עַל אָתָד שָאָמַר בַּתוּץ אוֹ בָּאַתָה בַּיִת שׁוּם בְּרָכָה. פּי וְנַרְאָה דְּהַיְנוֹ, דַּוְקָא בַּבַּיִת הַפְּנִימִי דְּהוּא כְּבִית הַבְּפָא, אֲכָל בְּבַיִת אָמְצָעִי שְׁרֵי לַצְנוֹת. פּה גַם אָם שָׁאַל לוֹ אָדָם דְּבַר הַלָּכָה בַּבַּיִת הַפְּנִימִי, אָסוּר לוֹמֵר לוֹ אַין מְשִׁיבִין בַּמֶּרְתָץ, וְהוֹא הַדִּין כְשַׁנָתון לוֹ אָדָם אָתָד שְׁלוֹם בַּמֶּרְתָץ שּ אָסוּר לוֹמֵר אִין מְשִׁיבִין בַּמֶּרְתִץ, אֲבָל רַשַׁאִי לוֹמֵר בְּבָל זֶה מֶרְתָץ הוּא. דְּזָה לֹא הָוִי אֲפְלוּ הַרְהוּר, אֲבָל בְּבַיִּת אָמְצִעִּי מֻתָּר לוֹמֵר לוֹ אֵין קשׁיבִץ בַּמֶּרְתָץ, 🕫 וְנֵשׁ מַחְמִירִץ גַּם בְּבַיִּת אֶּמְצָעִי בָּזָה, רַק אִם יֶשׁ בּוֹ מִשׁים דַּרְבֵי שְׁלוֹם מֻתָּר לוֹמַר בְּלָשׁוֹן זָה. אֵץ לְשְׁתּוֹת בְּבֵית הַמֶּרְתִץ, כִּי הַלֹא אָסור לְבָרַךְ שָׁם, וּכְלִי בְּרָכָה אֵין לִשְׁתּוֹת. וּמִי שַׁרוֹצָה לְשְׁתּוֹת, מַסִּיק בִּפְרִי מְנָדִים שַׁיְבַרָךְ בַּבַּיִת הַתִּיצוֹן אוֹ בְּתָדֶר הַבַּלַן בְּשַׁצָה שָׁאֵין שָׁם בְּנֵי אָדָם עַרָמִים וֹאוֹ שִׁיִּכְּנֵס בְּבִית הִּטְבִילָה בּמִים עד לְמֹעְלָה מֵעֶרְתַּוֹ, וְגַם יְכַפֶּה רֹאשׁוֹ, וִיכַרְךְּ וְיִשְׁתָּה שָׁם מְעַט עַל מְנָת לִשְׁתּוֹת בַּמֶּרְתָץ, וְהוֹא

שַׁעַר הַצִּיוּן

ל (מ) נְּפְרָא: (צ) בֵּ״ח וּפְּוִישָׁה בְּסִימֶן מה: (ג) בִּית וּפֹּרְישָׁה רָבָה: (ד) בְּרִי מְגָדִים: (כ) וְחוּשֻׁלְמִי בְּרָכוֹת פֶּוְק ב וְעֵין בְּבאוּד הַלֶּכָה: (ו) בְּנָה מְשִׁבְּר מְסַתְּפּק בְּנָה: (ט) מָגן אַבְּרָהָם: (י) שִ״וֹ: (ימ) תְּבוֹאוֹת שׁוֹר: (יצ) חַיֵּי אָדָם: (יג) שַׁצֵּרִי תְשׁוּבְּה: (יצ) שְׁצֵרִי תְשׁוּבְּה: (יצ) שְׁצֵרִי תְשׁוּבְּה: (יצ) שְׁצֵרִי תְשׁוּבְה: (יצ) שְּׁצֵרִי תְשׁוּבְה: (יצ) פְּרִי תְנָדִים: (יצ) פְּרִי תְנָדִים: (יצ) שְּׁבִּרִים: (יצו) פְּרִי תְּדָשׁ: (יו) צֵּין מָהַצִית הַשְּׁקְל: